

BUDA - PESTA

21 Decembrie st. v.
2 Ianuarie st. n.

Va eși joi'a și duminică.

Redacțiunea: strada arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 96.

ANULU XIV.

1878.

Prețulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Români'a 2 galbeni.

„PAZ'A DUNAREI“

— De Marî'a Sa Dómn'a Româneli. —

O! nu te teme, tîer'a mea,
Cu brațiul meu te-oiu apeará,
Vedi tu colo stégul turcescu,
De unde tunuri ne pândescu?
Chiar mîi de bombe d'aru asvêrlí,
Cu Domnul Carol le-oiu sdrobi.

Dunarea vecinic ne-a iubitú,
Pe und'a ei amu mai plutitu,
Ale ei valuri cântá blându :
„La zidu, coplí, sariti curênd !
Dati focu, luptati, viteji eroi,
Câci Domnul Carol e cu voi!“

O! nu te teme, tîer'a mea,
A tale lantîuri le-oiu sfarmá !
Mai facu o cruce si apoi
Pornescu la lupta, la resboiu,
Desfășuru falnic stégul meu ...
Cu Carol este Dumnedíeu !

Barbu cobzariulu.

— Novela originala. —

(Urmare.)

Numele lui Barbu se facuse vestitu întocmai cá în timpulú seu a lui Jianu si Tonsu. Erá gróz'a boerilor si binecuvêntarea lipsitilor. Si totusi domni'a astoru tovarasi ce nu cunosceau frica, iubirea, alipirea si supunerea fâra margini a lor, nu umpleau golulu din ânim'a lui Barbu. Ar fi plecatu dela ei, s'ar fi dusu, ar fi peritu cum peria în fia-care nópte balae, când haiducii ceialalti dormiau, iéra la pólele muntelui resuná unu cântecu si-o cobza.

Sciau ei óre cine este cântaretíulu noptii?
Sciau ei a cui sufletu trecuse prin foculu lamuririi, singuru care mai póte sè dea astfel de avêntu vorbei si cântului?

Sciau! Înse nu-si bateau capulu cu aste, semenau ele cu façi'a senina a lui Barbu, cu ochiulu visionariu al dorului patimosu. Prețíuiu ageritatea mintii, energí'a ce-o desvelia în apearera lor, si apoi acea nespusa omenia a lui, ce nu gasira la nici o capetenia ce avusera.

O scire neașteptata ilu sill a-si pune voicicii pe picíoru. Unu flacáu ce avuse o patiania grea cu boerulu Iazului, veni cá aliatu, istori-

sindu, cá de-o minune, gâtirile ce se faceau pentru nunt'a boeritiei Pauna.

Se repeditera copiii codrului, si într'o nópte dadura încetinelu mai multu pe sus de câtu pe jos, de învechitul boeriu din pufusulu lui ascernutu, silindu-lu a-si scóte comórele ascunse. Strigase bietulu de elu, strigase a surd'a, càci curtelnicii perisera cá de farmecu; perisera toti, numai o sermana umbra scotorociá cas'a dupa o alta umbra.

Erá Barbu; — Barbu, care cautá pe Pauna.

Si-a cautat'o peste totu loculu, a cautat'o si-a strigat'o pân a ametitu. Atunci unu murmuru tēmpitu l'a deșteptatu, iér a începutu a cautá, si când a intratu în odai'a din urma, o lucire vida l'a orbitu, lumea s'a întorsu, si elu a cadíutu c'unu gemetu isbucnitu din ânima lângă racl'a Ingradita de faclii aprinse, lângă racl'a în care erá asiediată icón'a gândirii lui — Pauna cu rochia bogata, cu giulgiu sub care undulá unu peru cá negrulu corbului, pe lângă o frunte curata cá cér'a desenata de sprincene lungi si subtiri.

Avea gatéla de mirésa, salba scumpa si unu zimbetu seninu si îndestulitu. Murise cá o flóre, se stinse cá o stéua, implinindu fagaduiél'a data Barbului.

Multu s'a uitatu elu la ea, a disu o rogatiune priceputa numai de Ddieu, a sarutatu crucea dupa peptulu ei, si apoi cine scie ce-i a luminatu mintea de când a gasitu pe crudulu boeriu peritu cá misiélulu în hor'a fartatilor, nu l'a sdruncinatu cum a sdruncinatu elu icón'a din racla; fericirea, gândirea si viétia lui întréga.

I-a disu numai:

— Boeriale! ti-o spunu în crestinetate; róga-te lui Ddieu sè-ti ierte tóte fàra-de-legile facute, sè-ti ierte si aceea pentru care te iertu si eu.

Si-a plecatu Barbu, a plecatu cá orbulu în lumea mare. A plecatu si-a mersu prin codrii pustii, prin vâi desierte, fàra paseri si paraie, a mersu pâna ce, sdrobotu de ostenéla, a ajunsu la o casa prin acàrei ferestre sticlate zari niște calugari smeriti, cu capete descoperite, ingenunchiându si rostindu rogatiunile mortilor.

Atunci s'a redicatu Barbu, si-a scosu cobz'a si-a începutu a cântá cu asiá gele si cu asiá durere, de si frundiele se mișcau si dīorile diminettii lacrimau pe iérba.

A cântatu de s'a adunatu ómenii pe lângă

elu, niște ómeni straini, cari plângeau cu elu si cu cânteculu lui.

Si cum a cântatu, s'a dusu veste despre cobzariulu tineru cu facia palita, cu cântece pe buze si cu lacrimi în ochi.

S'a dusu si elu dupa veste, s'a dusu prin bordeie, — si-a cântatu muncitorilor o patiania trista despre flórea boeriuului si flacàulu clacasiului.

Si iér a plecatu, a plecatu cu vèr'a, a plânsu cu plânsulu tótmnei si iér s'a pornitu, pâna ce ajunsu minunea tīerii, se întrecu cei mari sè aiba la ospetiele lor pe cântaretīulu din lume, pe Barbu cobzariulu.

Si n'a statu loculu, n'a pututu stá, càci durerea lui nemarginita ilu mâná cá crivețīulu iernei frundī'a deslipita de ramur'a sa.

Elu a cutrieratu tóta tīer'a, pamēntulu poporului românū; a mângaiatu pe multi, a ștersu lacrimi la multi, a ajutatu pe multi, inse nime n'a sciutu cà cine este elu, de unde vine elu si care-i este istori'a vietii?

Sciau numai cà erá fàra sémenu, càci cântecele lui doinice, horele ce începeau mai cá si plânsulu unei ânimi iubitoare, esiau din gur'a si cobz'a lui, cá undele din unu isvoru bogatu.

(Finca va urmá.)

Emilia Lungu.

Unu aventurieru pe tronulu Moldovei.

— Schitã istorica. —

(Urmare si fine.)

Întielegīndu despre acést'a Lascu, scoborindu-se de pe calu, le vorbi astfel:

— Oșteni! deja am implinitu oficiulu meu de comandantu fația cu voi, m'am Ingrigitu cá în casu de asaltu din partea inamicilor sè aveti o pozițiune câtu se póte mai favoritoare pentru voi; de acum înainte eu carele pâna aci me ingrigeam de voi si ve aparam cu svatulu, voi sè ve aperu cu sabi'a, séu ve voiu duce nesuperati în patria, séu voiu cadé aci împreuna cu voi, càci viétia-mi nu este démna cá sè o preferu mântuirii vóstre si renumelui meu; puteam eu luá dela tatalu meu osti si rămēndu acasa sè me folosescu în linisce de dēnsele, déce nu m'aru fi condusu aicea amórea gloriei, care amóre emuléza cu virtutea parintelui meu, pe acést'a sè o aveti voiu pemnu pentru credintī'a mea, acést'a este adeverat'a cauza a curagiului meu: ci ve asecurezu, oștenilor, cà de nu cumva me insiéla sperarea în

virtutea v^ostră și opiniunea ce o am despre voi, nu numai că ve voiu sc^ote de aci fără nici o nefericire, ci vom est cu mare gloria. Fia cum va fi, pe Lascu nimenea nu-lu va vedé fugindu. Si, rogu-ve, de cine sè fugimu? Inimicⁱⁱ înca nici nu s'au aretatu, de si este de doritu, că cu at^utu sè fia mai glorio^sa retragerea n^ostra prin invingerea inamicului. Au d^ora ve inspaim^{en}teza faim'a despre multimea de poporu, indatinata a se lupt^a cu armele și a înfric^a cu strig^{ari}? Depuneti ac^{est}'a frica ned^{em}n^a de curag^{iu}lu, cu care mai de-unadi trec^{ea}ti prinse ostile inamicilor intru ajutoriulu lai Pseudo-Heraclide, și mergeti incred^{en}du-ve in comandantele vostru, precum sè increde elu in voi asi^a, c^utu nu numai nu se teme de inamic^u, ci doresce sè convina cu elu.

Astfel vorbindu elu cu curag^{iu} și cu voce înalta, asi^a a mișcatu ^{ân}imele ostenilor, înc^utu se rusnau de suspitiunea cea falsa ce o aveau asupra-i, și t^ota fric'a de p^âna acum s'a schimbatu in am^ore c^âtra d^{en}sulu, și mai d^oriau sè se lupte cu inamiculu, dec^utu sè se retraga. Lascu in acea di, de si nu putea caletorⁱ pedestru, insarcinatu cu t^ote cele necesarie pentru unu d^uce, mai v^{er}tos fiindu impededatu de calcⁱunii cei polecesci incomodi de a caletorⁱ cu ei pedestru, totusi se abstin^u și nu primⁱ sè se suie pe calu in contra tuturor roga^{ti}unilor soldatilor sei.

Rom^ânii intru aceea, dupa ce despoiara pe Transilvani, tramisera patru mⁱi de calareti c^u sè bata pe Lasculu, care deja fece o mare parte din cale; ajung^undu-lu dara și ved^{en}du c^u nu se inspaim^{en}teza, ved^{en}du-i estⁱⁿdu din paduri, c^u nu fugu, și c^u ostea intr^{ega} este intarita prin cara, c^u și cum aru st^a in castre, mai ^{ân}t^{ai}u stetera pe locu, apoi ^{al}erg^undu ici colea cercau sè-i înfrice cu strig^{ari}. Lascu din contra nu se conturb^a nimicu, ci st^{an}du gata la ori ce atacu, indemn^a și incurag^a pe ai sei, și-si continu^a calea. Rom^ânii ved^{en}du-se respinⁱși cu pierderi de c^âtra sclopetarii lui Lascu, carele i sci^u asi^{ed}i^a asi^a de bibe printre cara, incetara de a-i mai persecut^a; at^{un}ci Lascu trec^{en}du Dniestrulu cu armat'a intr^{ega} fără nici o pierdere, dimate ostenii.

Nu multu dupa acea Stefanu av^u aceea-si s^orte c^u Pseudo-Heraclide, c^uci pe c^und elu er^a ocupatu cu stabilirea domn^{iei}, tramit^{en}du soli la Soliman, pe at^{un}ci se' reint^orce Alesandru celu crudu. Ac^{est}'a, precum amintiramu mai sus, petrecea in Constantinopole și audⁱⁿdu despre uciderea lui Pseudo-Heraclide, se nisui in totu modulu, sè se comende Sultanu-

lui de c^âtra Pasii Veziri, pe cari i lingus^a și-i încarc^a de daruri.

Soliman er^a t^orte m^âniatu pe Rom^âni, c^uci ucisera pe Pseudo-Heraclide, pe carele mai nainte cu doi ani ilu cerura de principe cu multa insist^{en}ti^a. De acea v^oindu sè-si resbune pentru at^âta neconstantⁱa și crudelitate fa^{ci}a de Voda alu lor, cuget^a c^u este destulu de mare ped^{ep}sa pe capulu lor, de le va tramite Voda pe Alesandru, ac^{aru}i crudelitate întrecea și ur'a cea mare, ce-o port^a elu c^âtra Rom^âni. Afara de acea mai v^oi^a c^u sè le fia Voda unulu carele este impusu de d^{en}sulu, dec^utu pe carele ilu ceru rom^ânii cei schimbat^osi, neconstanti și bataiosi.

Asi^a dara dem^{ân}d^a c^u sè introduca pe Alesandru cu putere armata in Moldova, și i asemn^a unu anumitu numeru de Turci, totu de odata scri^e și Tatarilor din Crimea c^u sè-lu asiste cu mare multime de calareti.

Cu aceste mijl^oce Alesandru recuprinde tronulu; e oribilu a amintⁱ c^ute crudⁱmi a comis, ce maceluri a facutu. ^Ânim'a lui insetata de s^{ân}gele celor ce-lu restornara de pe tron, nu se mai put^u satur^a de ucideri. C^u sè remuner^{ed}ie pe Tatarⁱ pentru ajutorulu datu, le concese sè pradeze intr^{eg}'a t^{ier}a. Acesteia trec^undu prin ascutitulu sabiei multime de femei și betr^âni, aprind^{en}du cet^âti și sate, t^{er}escu in prins^ore 15,000 de crestini.

Ensusi tiranulu Alesandru a ucisu mai t^ota nobilimea, — fl^orea boerimei, — afara de cei ce scapara de crudelitatea lui cu fug'a; și pr^{ân}d^{en}du cu legatulu Turcescu, carele ave^a a caletorⁱ in Poloni'a, dem^{ân}d^a c^u sè se ucidⁱa in presentⁱa acestuia 30 de boeri prinsⁱ de cur^{ân}du. Ensusi St^{ef}anu, fugindu in Russi'a fu prinsu de Poloni, fu despoiatu de t^ote, și dupa pu^{ci}ne d^{ile}, la dorintⁱ'a lui Soliman, fu decapitat^u intr'o piatⁱa din Lemberg, impreuna cu Motⁱocu și Spantⁱucu.

Nici o provincia nu fu mai espusa la astfel de deprad^{ari}, și ucideri, dec^utu Moldov'a, unde se pare, c^u neconstantⁱ'a și cerbicosⁱ'a poporului, se lupt^a cu crudelitatea celor mai multi principi, pe cari i alung^a din domn^{ia} s^{eu} chiar i ucidea; de unde cardinalulu Comendoru, legatulu Russiei, c^und audi dela nescari ^omeni esperti faptele și int^{em}pl^{ar}ile Moldovenilor, a eschiamatu:

— Acea provincia intru adeveru este o scena mare de cele mai triste tragedie!

Dr. Ioanu Avdeleanu.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

— Pe acela, firesce, l'am vedïutu mai de multe ori, — rise Paulina rosïndu, — asiá dara si Mrs Fane e în Priory ?

— Ba nu, ea traiesce în Germania, pentru cà clim'a de acolo i priesce mai bine. Ei convinu într' unu anu de doue seu trei ori, se saluta fôrte modestu, si sânt bucurosi, cà i desparte veri câte-va sute de miluri, Mrs Fane e betrâna si morbósa si torturéd'ia pe barbatulu ei cu jalus'ia.

— Sermanulu Mr. Fane! Si cum e cu fratele dtale, Mylord? Este elu în Priory?

— Dta dara în adeveru te interesedi de sermanulu Guido?

— Firesce; cu elu am convenitu mai de multe ori, decátu cu dta; si doi ani nu sânt o eternitate. Pentru ce-lu numesci, „sermanulu Guido?”

— Asiá dara dta nu ai auditu nimicu despre elu?

— Am sósitu eri nópte, cum se fïu auditu dara ceva? Dóra nu i s'a întêmplatu veri o nenorocire?

— Compatimirea dtale este pré onorabila pentru elu, elu nu o merita.

— Si pentru ce, déca-mi este permis a te întrebá?

— Pentru cà — pentru cà elu a alunecatu pe càl rele, déca me vei pricepe.

— Eu cugetu, cà e dïsu destulu de claru; va se dica, elu si-a respitu tóta averea si s'a cufundatu în datorii.

— Da.

— Înse dta, Mylord, esti avutu, si elu îti e uniculu frate. Datoriele lui sânt asiá dicëndu nimica, pâna ce dtale mijlócele îti stau la dispoziþiune.

Façi'a Mylordului se aprinse.

— Dta nu me pricepi, Miss Lisle, si-mi este cu neputinþia a te clarificá. Guido a alunecatu pe càl raticitórie, si te rogu a nu me mai întrebá mai de parte.

Elu îsi aruncá privirea în jos dinaintea privirii ei inocente. Ea nu pricepù, ce voiá elu se pricepa, avea înse destula crescere a nu atinge mai multu o tema neplacuta.

— Ce alta noutate mai este? — ilu întrebá ea dupa o scurta pausa, — auditu-ai ceva despre Alice Warren?

Întrebarea ilu suprinse, de si o putù aþteptá dela ea.

— Despre Alice Warren? — respunse elu, — cine e acea?

— Cine? — întoná Paulina, — nainte de doi ani, nu trebuia se întrebi asiá ceva.

— Alice Warren? Cum sîm de nebunu! Dta vorbesci despre fic'a primariului?

— Da.

— Nu am auditu nimicu despre ea. A fost fôrte curiosu în astfel de modu se fuga din cas'a parintiésca.

— Nu erá nimicu curiosu, ea a plecatu se se marite.

— Sè se marite!

Lordulu Montalien galfedî, repetindu aceste cuvinte.

— De siguru. În nóptea acea nainte de plecarea ei, mi-a scrisu, cà are de cugetu a se maritá.

— Ti-a scrisu ea si numele mirelui?

Ánim'a în elu batea repede, de si sciea ce i va raspunde.

— Ba nu, eu sciú numai, cà ea s'a maritatu dupa unu barbatu de rang u înaltu. Ce deduci dta din acést'a?

— Eu am cugetatu asupra acestei cauze, si mi-am formatu opiniunea. Scii dta cine a însoçit'o pâna la Londra?

— Nu sciú. Cine?

— Poftimu a-mi primí bratiulu, Miss Lisle, se mergemu la mésa! La întrebarea dtale nu pota se-ti raspundu. Ea a fost amic'a dtale, si din gur'a mea nu voiescu se audi numele amagitoriului ei.

— Dta voiesci se dici, cà acela a fost fratele dtale.

— Cu durere, da.

— Si eu nu credu, — dïse Paulina rezoluta; — elu nu s'a interesatu nici odata pentru ea, nu i-a arátatu nici odata nici cea mai mica intenþiune. Se póte, cà Guido a însoçit'o în caletoria lá Londra, înse cá se se fïa cununatu cu ea, nu.

— Déca în adeveru s'a cununatu.

Miss Lisle nu rosí, ea ilu privi si mai aspru, fara frica, cu deplina inocentia.

— Ea s'a maritatu; ea mi-a scrisu, cà merge la Londra se se cunune. Altcum mai erau pe atunci si alti domni în Priory.

— Da, Ralf Fane, Sir Harry Gordon, si capitlanulu Villiers.

— Si dta.

— Si eu.

Unu momentu ea ilu privi scrutându.

— Eu ilu voiu aflá, — dïse ea linistita, — în Spekhaven voiu da de urmele lui.

Lordulu Montalien nu-i erá permis a monopolisá cu stéu'a acelei seri; altii se îmbulzira, si Paulina erá încungîurata de omagii. Ea nu erá dupa tipulu tinerelor dame englese, ea posedea o putere atractiva în unu gradu, câtu te simtiai încatusiatu, pâna nici nu ai cugetatu.

Lordulu Montalien nu se opuse acelei influinþie.

În o séra rece din octomvre Paulina întrá iérasii în gradinuti'a lui Ulrich Mason.

În ea si în gîurulu ei, s'a facutu o schimbare atátu de mare. Aici înse tóte remasera cum au fost, aici domnia totu acea liniþte, ordine si curatienia vechia.

Paulina întrá neobservata în casa.

Rosanna prajiá pâne pentru theia si se simti de odata îmbracisiatá si sarutata cu dulce.

Când veni Ulrich, lâmp'a ardea pe més'a frumosu aþternuta, si la acea síedea o fiantia graciósa, care ilu aþteptá cu nerabdare.

Cá împlântatu statú Ulrich si privi la ea.

— Ddieu te-a adusu, princessa, — dïse elu voiosu, — iéta cà iéra ai venitu!

Si asiá veni Polly iérasii acasa; dar ea nu mai erá acea Polly. Ea nu avea ce face, se nisuiá a împlini tóte dupa placere, cá se fïa tocmai asiá cá mai nainte; înse ea acuma erá o dama eleganta, mai frumoasa decátu mai nainte, si nu mai multu acea Polly.

În sér'a dilei urmatóre Ralf Fane, dupa îndati-nare, se preumblá în locurile placute lui. Acea peþtere

de lângă tîermure erá loculu lui celu mai placutu; — acolo ascultá elu murmurulu mării, acolo visá elu despre acea fetiția, care l'a condusu prima óra acolo.

Erá in murgitu, spre resaritu se vedea o slaba lucire galbina.

În gur'a peșterei statea o fîntîa négra si priviá la acea lucire caracteristica. Ea se întórse când audi niște pasi cari se apropiu, si — iéta! Paulina Lisle si Ralf Fane statura fiția în fația.

Artistulu galfedi; elu nu sciea, cá ea se afla in Spekhaven; cugetulu lui se ocupá tocmai cu ea, si acum de odata ea aparú naintea lui cá unu fenomenu supranaturalu.

— Mr. Fane, — diše ea, — în adeveru nici odata nu am cugetatu. Lordulu Montalien mi-a împartasitu, cá dta ești în Priory, inse eu am uitatu.

În aceste puține cuvinte erá totulu; „ea l'a uitatu“, l'a uitatu cu totulu, cá si când nu ar mai fi fost la olalta.

Elu nu se putea acúsá, cáci ênsusi cu voi'a a lasat'o, si totusi îlu torturá cugetulu, cá a parasit'o, persecutându-lu acea fîntîa frumósá diu'a si nóptea.

— Pentru ce me privesci dta, Mr. Fane, asiá de curiosu? — rise Paulina, — dóra cugeti cá süm o nimfa séu fantoma? Eu am venitu sè cercetediu pe toti amicii mei, si asiá nu putea sè lipsésca nici peșterea. Acum inse trebuie sè mergu; Rosanna se teme de róu'a si vîntulu de séra, si me tine cá süm o flóre gingasia, pe care prim'a fortuna de tómná o nimicesce.

— Permite-mi, Miss Lisle, sè te însoțiescu, — diše Ralf cu voce deprimata, — e nópte deja.

— Eu nu me temu, — surise ea, necapabila de a supprime simțiemintele ei dureróse, — de cea ce asiú puté sè me temu, ar fi jalusi'a Mrs Fanei. Dóra nu vei cugetá, cá voiú luá în nume reu însoțirea dtale.

Elu rosi în fația de durere.

— Când naintea de doi ani mi-ai redatu ánelulu, avusi deplina resbunare, acum inse te rogu sè me cruti.

— Da, ánelulu, pe care totu în acea séra l'ai datu Dianeí Hautton, carele luciá pe degetulu ei, când am cinatu in Priory. Te rogu, Mr. Fane, nu fi sentimental, eu am mai îmbetránitu si süm mai prudenta, frasele frumósá resuna fára efectu.

— În adeveru? asiá dara, spre a începe alta tema, cum îți place viéti'a din Londra?

— Fórté straordinariu; me bucuru de iérna, cá unu pruncu de Craciunu.

— Si „Morning Post“ în curêndu va anunțiá o casatoría splendida.

Si totusi elu atinse iérasi acea córda. Dênsulu a perdutu pe Paulina, dar o iubiá si acuma, cum iubimu tóte, ce le perdemu odata.

— Da, da. Tóta lumea se casatoresce, si déca voiú mai îmbetráni si voiú fi de 25 ani, voiú cugetá si eu sè me asiediu undeva. Pentru ce inse te-ai îngropatu dta aici?

— Pentru cá în giurulu Spekhavenului afli inspirațiuni pentru art'a mea. Acum süm singuru, chiar si Guido Carls court a plecatu în caletorii.

— Eu înca nu l'am vedíutu pe Guido Carls court, si se vorbesce despre elu, cá despre unu monstru. Ce a facutu elu, pentru Ddiéu?

— Nimicu, decátu cá s'a ruinatu pe sine. De trei ani isi risipesce averea, si déca matusi'a sa nu va murí

în graba, si nu-lu va destiná de erede, va trebui sè parasésca tiér'a. Elu s'a încurcatu în datorii peste fire.

— Sermanulu Guido, îmi pare reu de elu, elu a fost fórté frumosu.

— Elu si acum e frumosu, si eu me miru pentru ce nu s'a casatoritu pâna acuma cu vr'o avuta. Celu puçinu lui nu-i este greu unu astfel de lucru; inse precum mi se pare, elu nu are timpu.

— Din ce traiesce elu?

— Din lucrári literare, din remasiaguri si din joculu cãrtilor. Matusi'a lui i-a platitu mai de multe ori datoríele, dar acum nu voiesce mai multu.

Între acea ei ajunsera acasa, unde Rosanna așteptá îngrijiata sosirea ei.

Cam dupa o septemána vení Sir Hugo dupa ea, si Paulina i urmá cu placere.

Ea s'a bucuratu fórté, cá a vedíutu pe crescatorii ei; viéti'a din cas'a lui Ulrich Mason inse i se parea pré monotóná si duiósa, nu este rentórcere în viéti'a. Déca ea ar fi remasu în acea sfera, ar fi fost îndeatulita si fericita; inse acum nu se putea mai multu acomodá împregiurárilor de mai nainte.

În diu'a dupa rentornarea ei, ea vedíu pe „Ristori“ cá „Maria Stuart.“ Lordulu Montalien vení în logea ei. Paulina îlu salutá scurtu si rece. Nu-lu putea suferi, simțiea instinctivu, cá elu a fost acelu crudelu.

— Speru cá ai aflatu pe toti cunoscutii din Spekhaven sânetosi!

— Da, inse despre Alice Warren nu am audítu nimicu.

Pe buzele Mylordului jocá unu surisu îndestulitoriu.

— Am sciutu înainte, nici tatalu ei nu ti-a pututu împartasí nimicu.

— Nimicu alta, decátu acea, ce dta mi-ai spusu deja, cá fratele dtale a caletoritu cu ea.

— Si ce deduci dta din acést'a? Vedi, cá am avutu dreptate?

— Voiesci sè scfi pe cine cugetu eu?

— Da.

— Pe dta.

Ea îlu privi aspru.

— Miss Lisle!

— Alice nu ar fi parasitu cas'a parintiesca pentru fratele dtale; ea s'a interesetu numai pentru dta. Se póre cá a caletoritu din întêmplare cu ea, inse cumca elu sè o fi sedusu, nici odata! Elu a cercetatu pe Mr. Warren, i-a împartasítu acést'a, si betránulu i crede. Elu a decl. ratu sinceru si solenelu, cá a întimpinatu pe Alice în sal'a de așteptare si la recercarea ei, a condus'o pâna la loculu destinatu. Adress'a inse nu voiesce sè o spuna, pentru cá i-a promis, cá va retacé locuinti'a ei, si betránulu Warren nu voiesce sè-lu constringa a-i spune. Elu e mâniosu pe Alice si nici nu voiesce mai multu sè-i auda de nume; afirma, cá nu o va primí, nici déca va vení cá soția onesta la cas'a lui. Elu nu se interesétiá sè o afle. Inse eu voiú reesí.

— Si ce vrei dta sè faci?

— Sè cumperu pe policistii cei mai buni.

— Dar multúmiti-va ea pentru cá i-ai rapitu retragerea, care póte i este dorita?

(Va urmá.)

S A L O N U :

Dela societatea „Români'a Juna.“

— Viena 26 dec. —

Afaceri însemnate ale societății „Români'a Juna“ au întrunit pe membrii ei la o ședință ordinara, care s'a ținut sâmbeta în 21 l. c. n.

Dupa verificarea processului verbalu al ședinței ultime, urmă că alu II-lea punctu alu ordinei zilei : „Galeri'a de lucru si industri'a francesă la expozițiunea univ. din Paris 1878“, o prelegere ținută de dlu O. Blasianu, care seceră aplause meritate.

Urmă apoi budgetulu pentru semestrul de ierna 1878/9 care se primă cu puține modificări.

Sosise apoi alu IV-lea punctu si adeca : „Propuneri din partea comitetului.“

Dnul presiedinte alu societății, că presiedinte alu comitetului balului (comitetulu balului s'a constituitu de vre-o 2 septemâni) rogă societatea, că dâns'a să împuternicēscă comitetul, că acest'a să deie la cererea comitetului balului 200 fl. pentru acoperirea speselor preliminare ale balului. Societatea luându în considerațiune scopul celu frumosu alu balului, votă numai decâtu comitetului împuternicirea ceruta.

În acestu anu balulu românu o să se distinga de tôte cel' de pân'acum, căci mai întâiu de tôte s'a decisu, că să rogăm pe unu archiduce (pôte, că întâiu pe Rainer), să primēscă protectoratul balului românu.

Pân'acum numai stimatele dame Filisiano si Dumba au primitu patronatul, dar e siguru că vom mai capetă înca două patronesse.

Ajunul anului nou se va serbă si în anulu curențe, — dar nu festivu, că în cei doi ani din urma, ci în modu colegialu, căci starea fondului disponibilu ne dictēdiă modestia. Spre acestu scopu s'a alesu o comisiune de 5 membrii, care va arangiă serbarea anului nou.

S'a alesu apoi alt'a comisiune de 5 membrii pentru compunerea unui regulamentu, dupa care fiecare membru ordinariu al societății este datoru a ținē pe anu celu pușinu una prelegere literaria.

Ultimul punctu al ordinei zilei : „Critic'a poesiei de S. Muresianu“ de dl I. S. Paulu, din cauza că timpulu a fost tare naintatu, a remas afara.

Cu aceste partea oficiōsă se finī, făcēdu locu celei sociale. Dl A. Barsanu, alesulu redactoru al foiei umoristice : „Urđica“ ne causă risu si petrecere prin cetirea ei. Nu mai pușinu dl E. Popoviciu, care din propri'a inițiativa fundă o fōia nouă umoristica intitulata : „Urđic'a nouă libera“, care curatiă de pecate, membrii din societate. Ambelor urđici se închinara pocale într'alor prosperare, fiindu bineprimite.

De ôrece odai'a în care ținuramu ședinți'a eră reu încaldita — si dupa ce mai departe unu pianu, ale cărui melodii ne-aru fi datu ocaziune de a ne încaldî (prin dansu) înca a lipsitu, nu a remasu alta decâtu a ne dice toti reciproc o „nôpte buna!“

Vienensis.

Festivitatea memoriei episcopului Samuil Vulcanu.

— Beiusiu, 26 dec. —

Cu multa placere prindu condeiulu la mâna de câte-ori sūm în pozițiunea placuta de a putē saluta din ânima pe fratii de unu sânge, tineretulu zelosu, speranțiile națiunii, în întreprinderea si zelulu, cari le manifesta totu-de-una față de limb'a si națiunea lor.

Un'a asemenea ocaziune este acēt'a a festivității memoriei nemuritorului episcopu Samuilu Vulcanu, ținuta în localitatea gimnasiului în 25 l. cr. c. n.

Dupa sfîirea s. liturgie, celebrata pentru repausulu sufletului lui Vulcanu, unu mare numeru din publiculu românu grabi cătra gimnasiu, asiă cătu pe la 11 ôre a. m. sal'a frumosu decorata eră îndesata, încātu nu mai încapeau.

Atunci intonă corulu instrumentalu pies'a „Bucur'ă“, melodi'a frumoșă a nemuritoriului mitropolitu Ales. St. Siulutiu, cu trasuri corecte si fine ce recere natur'a piesei.

Dupa acēt'a se redică dl cond. Iuliu Pappalvai si bineventă pe ôspeti în numele societății, espunēdu caus'a si scopulu solemnității de astadi, dechiară ședinți'a deschisa.

Corulu vocalu cu „patri'a româna“ a facutu mare impresiune asupra publiculu românu si din mai multe părți se esprimă dorinți'a de a se execută de nou.

Declamările tôte reesîra bine. Se vede, că tinerimea își cunōscē misiunea grea, si nisuesce să-si câștigate mijlōcele necesarie pe când va pasî pe terenulu vietii sociale; se pareă că toti sūnt petrunci de ide'a laureatului poetu când dice : *Se dămu dovedi la lume, că 'n aste mâni mai curge unu sânge de Traianu.* Autorulu biografiei cu desteritate oratorica premise biografiei o disertatiune românesca, pentru ce merita tōtă laud'a.

Esecutarea pieselor „Cânteculu gintei latine“ si „Asaltulu Griviței“ de corulu vocalu si instrumentalu au fost premiate cu aplause frenetice.

În genere tinerii au desvoltatu unu zelu laudabilu, o devoțiune dēdna de tōtă recunoscinți'a. Tôte vorbele, tôte cântecele, tôte piesele în armonia esprimau simțiemintele singuratecilor, tôte erau transpirate de însufletire până la rapire.

În urma dl conducatoriū, caruia — dupa zelosulu presiedinte alu societății — în loculu primu avemu să gratulāmu pentru successulu stralucitu, multiamesce ôspetilor pentru participare si onōrea ce li-au datu, invita si rōga pe publicu să pastreze simțiemintele cordiale si de acum înainte față de societatea junimei si institutu.

Publiculu încântatu si însufletitu, pe lângă sunetele melodiōse a horei națiōnale, se departă cu dulci suveniru.

Unu ôspe.

Teatru românescu în Cacova.

— 25 dec. —

Jun'a societate teatrala româna sub direcțiunea dlui G. Aug. Petculescu, la invitarea mai multor iubitori de arte, sosindu dela Bozovicu în Cacova, a datu 3 representațiuni, la cari si eu am luat parte si

am vedîutu cîta silînția își dau acesti actori, spre a ajunge la înalțirea chiamării lor, a multîmii si de nou a incurgîia publicului la spriginirea acesteia arti.

În 21 decembrie n. s'au reprezentatu piesele: „Paraliseriulu“ s'eu „Florinu si Floric'a“, „Crucea roșia“, s'eu „Ambulantîa româna“, „Calusieriulu“ si „Marin'a Rella.“

Pe Paraliserulu l'a jucatu fôrte bine dlu Petculescu, ier dsiôr'a Halmagîanu a imitatu bine pe Floric'a, fêta din casa la o boeritîa, si a cîntatu fôrte frumosu „Crucea roșia“ si „Marin'a Rella“; dlu Doloreanu a escelatu prin imitarea nimerita alui Florinu, feçiorulu din casa la aceasi cocóna, si dl Cristescu prin dansarea calusieriului.

În 22 s'a jucat piesa „Paragrafu 37“ s'eu „Palestina“ si în 23-le dec., „Jocrisu“ s'eu „Papagalulu vorbitoriu“; afara de aceste s'a mai cîntatu de dsiôr'a Halmagîanu în modu însuffitôru: „Ah lasati-me în pace“, — „Cînd la picîore juramu iubire“, — „Suna trîmbitîa în tîera“, si „Adio la Carpati.“

Tôte aceste produçțiuni au reesîtu bine, îndestulirea publicului s'au manifestatu prin multele aplause. Cu unu cuvîntu acêsta societate, de si juna, merita tóta laud'a si spriginulu publicului românu.

Notificu cu plăcere, că societatea s'a declarat multîmita cu venitul si cîstîgulu din serile acele, ce are de semnificatu, că românii din ce în ce recunosc neccesitatea înfîntîrii unui teatru spre cultivarea poporului si în acêsta direcțiune.

Unu iubitoriu de teatru.

Societati si institute.

Societatea „Românîa Juna“ a junimei române din Viena ni-a tramisu raportulu seu anualu din 1 oct. 1877 pîna la 30 sept. 1878. Din acest'a aflîmu, că numit'a Societate în anul școlaru trecut'u a tinutu 17 șiedinție si o adunare generala, în cari s'a cettu 6 disertatiuni, 1 poemu epicu, 4 critice si s'au declamatu 4 poesii. Bibliotec'a s'a maritu cu 32 opuri în 38 volumine si 15 broșure. Mișcarea cassei nu confîne date pré îmbucurătoare, nu se pôte constată vr'unu progressu în averea Societătii, fondulu disponibilu a scadiutu cu 331 fl. 41 cr., dar fondulu neatacabilu a crescutu cu 257 fl. 75 cr., daruiti de dl Ionu Bratianu. Raportulu încheia cu unu apelu, din care scótemu si noi urmatóarele: „Fondulu disponibilu alu „Românîei-June“ e aprópe de a fi consumatu. Numai din acestu fondu se pôte sustiné cabinetulu de lectura. Prin acêsta școl'a tinerimei române din Viena e în periclu de a fi suspendata! . . . Dati-ne deci ajutoriulu vostru si contribuiti la creșterea barbatilor vfiitorului, căci dîndu-ne dóue, dati națiunii!“

Reuniunea femeilor române din Iasi, societatea care întretîne o școl'a profesionala, s'a întrunitu la 8/20 nov. spre a-si reînoui comitetulu. Urmatóarele dómne au întrunitu aprópe unanimitate voturilor: dn'a Elena Marzescu, cá presidenta; dnele Oriensia Drosu si Maria Livaditi, cá vice-presidente; dn'a Maria Holban si dr'a Maria Melinti, cá secretare; dn'a Sofia Boghian, casiera; dnele Ana Manu, Smaranda Brânza, Lucia Quintescu, Lucreția Cobalcescu, Elisa Rosiu si Maria Petrovanu, cá membre; ier dnele Lucia Melic, Maria Irimescu, Maria Climescu, Cornelia Columb, Cleopatra Genoiu si dr'a Cleopatra Petit cá suplinitóre. În aceiasi adunare dela 8 nov., comitetulu

trecutu a facutu o dare de séma, din care resulta că „Reuniunea femeilor române“ are capitalu de mai bine de 60,000 lei, o casa în valóre de 35,000 lei si o școl'a profesionala cu unu numeru de 80 eleve. În întrunirea dela 8 nov. s'a numitu totu-odata si o comisiune financiara, compusa din dl Stefanu Neiu, primul-presidentu alu Curtii de Apelu, dl Bogdan, cassierulu generalu alu judetiului Iasi, si din dnele Aspasia Culihan si Maria Zarifopolu, cari sê cerceteze socótele cassei societătii.

Ce e nou ?

Curtea regésc'a a petrecutu serbatorile Craciunului la Gödöllő, în curêndu înse ea se va duce de acolo. Principele de coróna Rudolf a si plecatu în 30 dec. cu trenu separatu la Viena si de acolo la Praga. Astadi, în 1 ianuarie, are sê plece regele, ier mâne regin'a cu archiduces'a Valeria, la Viena. În 2 jan. regele va merge cu mare suita la vênátóre la Neuberg; la acêsta va luá parte si mostenitorul de tron.

Sciri personale. Conte Emeric Széchenyi e numitu ambasadoru austro-ungaru la Berlin. — Ministrul de financie, contele Iuliu Szapáry, în 7 jan. va merge la Viena pentru a luá întielegere relativa la unu împrumutu cu cas'a Rothschild si cu creditulu mobilaru. — Ducros-Aubert se va numi tramisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu republicei franceze pe lînga Alteti'a Sa regala principele Carol al României. — Consulu românu în Ismail fu numitu dl Stanescu, fostul prestedinte al tribunalului de Ismail. — Dl C. A. Rosetti va plecá la Paris, Londra si Berlin, pentru a regulá tramiterea reprezentatiunii diplomatice. — Petru Aczél, comite supremu al comitatului si orașului Aradu, e dimissionatu la cererea sa.

Misteriosul dela Gödöllő. Dilele trecute o scire fôrte șensatiionala cerculá prin tôte diuarele din Budapesta si din Viena. Polițîa esterna ar fi înșciintiatu pe cea din Viena si Budapesta, că mai multi social-democrati aru fi vinitu în imperiulu austro-maghiaru, si că aceia de siguru vor fi avêndu intențiuni criminale. Nu peste multu s'a si descoperitu, că în Gödöllő înainte cu câte-va zile în adeveru s'a zaritu unu individ fôrte suspectu, carele a si disparutu. Din ast'a apoi s'a dedusu, că acela de siguru e vr'unul din acei social-democrati, si că voiesce sê face atentatu în contra vietii regelui. Numai decétu s'a si transportatu din Viena si din Budapesta o multime de polițisti, cari — dimpreuna cu polițîa comitatensa — au începutu sê caute pe acelu individ. Dar pân'acuma însedar.

Logodirea mostenitorului de tron. Seirea publicata si de noi în asta privinția în nrul trecut, se sustîne, dar oficios nu s'a întaritu inca. Mirés'a e fôrte tinera, abiá peste dóue luni si jumetate va fi de 16 ani.

Principele de coróna germanu erá p'aci sê patrésca reu. La 27 dec. rentorcêndu-se cu trasur'a din o preumblare, când soși aprópe de palatu, caii se spariara, încétu nu erá cu putinția a-i oprí. În scurtu tîmpu apoi elu, dimpreuna cu adjutantulu seu, fure aruncati din trasura. Înse, afara de niște contusiuni mai mici, nu li s'a întêmplatu vr'o nenorocire mai mare.

Cununîa fîcîi regelui danesu. Cununi'a celui de Cumberland cu principess'a de Thyra s'a facutu în 21 dec., sér'a la optu óre. Ceremoni'a începú

la 7. Membrii corpurilor legiuitoare, corpul diplomaticu si capetenile autoritatilor civile si militare, au primitu invitatiuni dimpreuna cu damele lor. Cei invitati mersera in procesiune la capela din castelu, unde se aflau adunati regele, mirés'a, regin'a, ginerele, cei doi principii de corona, ceilalti principii si reprezentantii esterni. Inainte de cununia se trasera clopotele, dupa cununia s'a datu o salva de tunuri. Mirii primira felicitările familiei regale. Dupa celebrarea cununii ospetii se rentorsera la castelu si luara parte la supeul datu. In fine s'a facutu o preumblare prin orasiul forte frumos iluminatu, unde se arse in onorea noilor casatoriti unu focu artificiosu elegantu. Stradele erau poporate de masse dese de omeni. Ducele de Cumberland a plecatu impreuna cu soğı'a sa la Tredenburgh.

Din Dobrogea se scrie „Voc. Cov“, că prefectur'a ce se decretase la Nou'a Silistra a trebuit să se retraga si să se asiedie la Cernavoda, căci in locul d'antăiu împiegatii, începându dela prefectu pâna la cel din arma, nu aveau, nu o casa unde să siēda, dar nici chiar unu bordeiu. Nici o mēsa, nici unu scaunu, nici unu registru, nici unu sigilu, nimicu nu au autoritatile cu cari se-si pōta începe lucrările lor. Pânea chiar si carnea lipsescu cu deseversire. La o parte din trupe li se tramite pentru hrana pesmeti dela Rusciucu, inse masin'a vaporului a crepatu. Astfel omenii tramisi in Dobrogea, cu banii in mâna, in multe locuri nu-si gasescu o pâne si o strășina unde se se adapostēsa. Corespundintia se face cu cea mai mare anevointia. Bulgarii nu vor se recunōsa lini'a de demarcare fisata de comisiunea europeana.

Denumire. Dl Vasiliu Papp-Szilágyi de Illyésfalva, juristu absolutu, fu denumitu concipistu-practicante la ministeriulu reg. ung. de culte si instructiunea publica.

Sciri merunte din tiēra. *Corpurile legiuitoare* au tinutu luni o siēdintia scurta in care s'au promulgatu câteva legi sanționante. — *Delegatiunile* se vor intruni iērasi la 3—4 séu 10 fauru in Budapesta. — *Drumurile in provincia,* in urmarea ploilor multe, in unele locuri, au ajunsu in o stare cu totul nepracticabila. — *Unele riuri,* Crisiul, Somesiul, Muresiul, Tisza, s'au umflatu forte, dar apoi au începutu a scadē.

Noutati scurte din Româna. Dl generalu de divisiune, Al. Cernat, e numitu comandantu al divisiunii a II-a teritoriale. — *Teritoriul Dobrogei* s'a pus sub comandamentu divisiunii a III-a teritoriale militare, cu resiedintia in Galati. — *Domnitorul* si-a esprimat dorintia de a se infintia o statiune de *bai marine* pe tiermul românu din Dobrogea. — *Marin'a rusa* a stabilitu in Tulcea o statiune navala pentru iērna. — *Damele din Gorju* au oferitu 1533 lei pentru cumperrare de arme. — *Dl colonel Falcoianu* a facutu unu proiectu pentru unu nou portu la Tulcea.

Din strainetate. *Liferantii armatei ruse,* Warschawki, Baranoff si Kauffmann, au însăielatu guvernul rusescu cu unu-spre-diece milioane de ruble. — *Scupcin'a din Belgrad* a decisu se se faca bani de auru sērbesci, si anume de 20 franci, de 10 si de 5; celu de 20 fr. se va numi Milanov zlatnik. — *Resboiul engleso-afgan* se apropia de fine; Jacub chan s'a supusu An-

gliei. — *Turburările studentilor* in Russia iau dimensiuni totu mai mari. — *In scolile sērbesci* se va introduce si limb'a rusa ca obligatōre, Russi'a va plati pe professori.

Suvenirea morilor.

Elena ved. Romulu Ursulescu, nasc. Parvu, a repausatu la Lugosiu in 5 dec. O plāngu parintii si fiic'a ei Ofelia, socrii, comnatul Iosifu Tempea, preotu si professoru gimnasialu, soğı'a sa Lucretia, si fii acestora.

Au muritu in strainetate: *Bayard Taylor,* ambasadorul din Berlin al statelor unite americane, poetu si publicistu escelentu, la 21 dec. in Berlin, in etate de 53 ani; inmortentarea lui s'a facutu la 22 dec., asistādu ambasadorii, ministrii, celebritatile literaturii si politiceii; corpul s'a asiediatu provisoriu intr'unu cimiteru, de unde se va transporta in America. — *Br. Paul Airoldi,* generalu campestru si proprietaru unui regimentu austriacu, la Verona, in 23 dec.; repausatul a fost unu vechiu soldatu, a luptatu si cu Napoleon I, a traitu 80 ani.

Deslegarea ghiciturei de siacu din nr. 72 :

„Unu minutu, si-auriul sōre,
Ce-lu privescu acum plāngēndu,
Dintre mândre coliniōre,
Nu-mi va mai suride blāndu,
Nici voiu se-lu vedu triumfādu
De pe gēna de Carpati
Salutādu pe dulcii frati.

Vasile Jutiu.

Bine au ghicit'o dōmnele si domnișōrele: Elena Popescu, Amalia Ardeleanu, Maria Popu, Ana Popovicu, Eufrosina Munteanu, Elisa Dragalina, Zoe Dimbu, Lucretia Micsiunescu, Augusta Suciu, Ermina Popescu.

Nr. 16 alu „Siedietōrei“ conține urmatōrele materie: Avutul si saracul, întēmplare adeverata, de Ionitia Cristorianu, — Cuprinderea Bosniei si Hertiegovinei, balada poporala, de Timoteiu Craciunu oștasiu in Bosnea, — Convorbire in siedietōre, de Iuliu Habianul, — Avutul si saracul, colinda de Dimitrie Barbu, — Ce e nou in tiēra si lume? — Hodoroscu si Troscu, — Dicale romānesci din Ardealu, culesu de Teodoru Hiristu.

„Siedietōrea“ dela anul nou va esē de dōue ori in luna; pretiul pe anul întregu va fi numai 1 fl. 70 cr., dar abonamintele se vor primi numai pe anul întregu, că pân'acuma.

Carturarii poporului sūnt rugati a respāndi fōi'a acēst'a in poporul nostru, pentru care se scrie.

In partile Oravitiei prenumeratiunile se potu face si la dl I. E. Tieranu, libraru in Oravitia.

La numerulu acesta alaturāmu supplementu de jumetate cōla, si astfel acesta contine o cōla intrēga.